

Jordbruksutskottets betänkande

1983/84: 23

med förslag till ädellövskogslag, m. m. (prop. 1983/84: 94)

Propositionen

I proposition 1983/84: 94 har regeringen (jordbruksdepartementet) föreslagit riksdagen

1. att anta inom departementet upprättade förslag till ädellövskogslag och förslag till lag om ändring i naturvårdslagen (1964: 822).

2. att godkänna de i regeringsprotokollet den 3 november 1983 förordade riktlinjerna för statligt stöd till skötsel av ädellövskog.

Över lagförslagen har yttrande avgetts av lagrådet.

I propositionen föreslås en ädellövskogslag som ersätter den nuvarande lagen om bevarande av bokskog och syftar till att ge skydd även åt andra ädla lövträd än bok. Enligt förslaget skall marker med ädellövskog även i fortsättningen användas för ädellövskogsbruk om inte länsstyrelsen medger annat. För att slutavverkning av ädellövskog skall få påbörjas krävs skogsvårdsstyrelsens medgivande. Statsbidrag skall enligt förslaget kunna lämnas bl. a. till anläggning och skötsel av ädellövskogar.

Den nya lagen är avsedd att träda i kraft den 1 juli 1984.

Lagförslagen

De till utskottet remitterade lagförslagen har följande lydelse:

1 Förslag till

Ädellövskogslag

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag syftar till att bevara landets ädellövskogar för framtiden.

I fråga om skötseln av ädellövskog på skogsmark gäller i övrigt bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979: 429).

I naturvårdslagen (1964: 822) finns särskilda bestämmelser som kan tillämpas om ytterligare åtgärder behövs för det ändamål som anges i första stycket.

2 § Med ädla lövträd avses i denna lag de inhemska trädslagen alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn.

3§ Med ädellövskog avses i denna lag:

1. Skogsbestånd i Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län som utgörs av ädla lövträd till minst 70 procent och vars areal är minst ett halvt hektar.

2. Skogsbestånd i övriga delar av landet som utgörs av lövträd till minst 70 procent och av ädla lövträd till minst 50 procent och vars areal är minst ett halvt hektar.

3. Trädbestånd på betesmarker, som inte är att anse som jordbruksmark, om beståndet utgörs av lövträd till minst 70 procent och av ädla lövträd till minst 50 procent. Av de ädla lövträden skall minst tio träd per hektar ha en diameter av minst 30 centimeter på en höjd av 1,3 meter över marken. Markens areal skall uppgå till minst ett hektar.

Har skogsvårdsstyrelsen enligt 7§ beslutat viss trädslagssammansättning vid förnygring av ädellövskog, skall skogen betraktas som ädellövskog även om andelen lövträd under en tid är lägre än som anges i första stycket.

4§ Skogsvårdsstyrelsen skall på begäran lämna besked om visst skogsbestånd eller trädbestånd på betesmark är att anse som ädellövskog.

5§ I bestånd som avses i 3§ får inte vidtas åtgärder som innebär att beståndets egenskap av ädellövskog förloras. Efter slutavverkning i skogsbestånd skall ny ädellövskog anläggas på området.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen medge undantag från första stycket. I samband med medgivande av undantag får länsstyrelsen föreskriva att ny ädellövskog anläggs på annat ställe inom en brukningsenhet.

För anläggning av ny ädellövskog gäller 7§ andra – fjärde styckena.

6§ Utan hinder av 5§ första stycket får mark användas i enlighet med stadsplan eller byggnadsplan eller i enlighet med beslut som gäller för företag vars tillåtlighet har prövats i särskild ordning.

7§ Slutavverkning i skogsbestånd som avses i 3§ får inte påbörjas innan skogsvårdsstyrelsen lämnat medgivande därtill.

I samband med medgivande enligt första stycket får skogsvårdsstyrelsen meddela särskilda föreskrifter angående det sätt på vilket slutavverkningen och den därav föranledda anläggningen av ny ädellövskog skall genomföras. Föreskrifter får även meddelas i annat fall då särskilda åtgärder behövs för skydd eller vård av viss ädellövskog.

I föreskrift enligt andra stycket får vite sättas ut. Om föreskriften inte följs, får skogsvårdsstyrelsen förordna att däri angiven åtgärd skall vidtas på den försumliges bekostnad.

Som villkor för medgivande enligt första stycket får skogsvårdsstyrelsen kräva att säkerhet ställs för att föreskrivna åtgärder fullgörs.

8§ Av allmänna medel kan lämnas bidrag till kostnader för åtgärder, som behövs för att trygga återväxten av ädellövskog.

9§ Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet genom avverkning eller andra åtgärder bryter mot 5§ första stycket första meningen, 7§ första stycket eller mot en föreskrift om avverkning som har meddelats med stöd av 7§ andra stycket döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet.

10 § Länsstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen genom besvär. Statens naturvårdsverk får överklaga länsstyrelsens beslut.

Skogsvårdsstyrelsens beslut får överklagas hos regeringen. Skogsstyrelsens beslut får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984, då lagen (1974:434) om bevarande av bokskog skall upphöra att gälla.

Ersättningsbestämmelserna i 6 § lagen om bevarande av bokskog gäller dock alltjämt om beslut att vägra tillstånd till avverkning av bokskog meddelats före den nya lagens ikraftträdande. Beslut enligt 2, 3, 5 eller 10 § förnämnda lag skall anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelse i den nya lagen, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar annat.

2 Förslag till

Lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822)

Härigenom föreskrivs att 25 § naturvårdslagen (1964:822) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §¹

Ägare av fastighet och innehavare av särskild rätt till fastighet är berättigade till ersättning av staten i den utsträckning som anges i 26, 28 och 30 §§. Att i vissa fall även borgenär, som har panträtt i fastigheten, är berättigad till ersättning framgår av 34 § andra stycket. Om inlösen av fastighet finns föreskrifter i 27 §.

I fråga om ersättning och inlösen skall expropriationslagen (1972:719) i tillämpliga delar lända till efterrättelse i den mån avvikande bestämmelser ej meddelas i denna lag. 4 kap. 3 § expropriationslagen skall äga tillämpning i fråga om värdeökning som ägt rum under tiden från dagen tio år före det talan väcktes vid domstol.

I fråga om ersättning med anledning av att avverkning eller återväxtåtgärd som avses i lagen (1974:434) om bevarande av bokskog förbjudits eller att tillstånd till sådan avverkning eller åtgärd vägrats eller förenats med föreskrifter gäller bestämmelserna i nämnda lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984. Har beslut som avses i 25 § tredje stycket i äldre lydelse meddelats före ikraftträdandet, gäller dock fortfarande nämnda bestämmelse.

¹ Senaste lydelse 1982:1097.

+1 Riksdagen 1983/84. 16 saml. Nr 23

Motioner

I motion 1983/84: 1820 av Arne Andersson i Ljung m. fl. (m) yrkas

1. att riksdagen avslår regeringens proposition 1983/84: 94 angående förslag till ädellövskogslag.
2. att riksdagen beslutar upphäva lagen om bevarande av bokskog,
3. att riksdagen beslutar komplettera skogsvårdslagen med regler som syftar till förbättrat skydd av ädellövskog,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen i övrigt anförts om bevarande av ädellövskog.

I motion 1983/84: 1856 av Hans Petersson i Röstånga (fp) yrkas att riksdagen beslutar att skogsvårdsstyrelsen utbyts mot länsstyrelsen i 4 och 7 §§ i förslaget till ädellövskogslag.

Skrivelse

Till utskottet har inkommit en skrivelse med redovisning av ett uttalande gjort vid Skånes skogsägares årsstämma den 10 januari 1984.

Utskottet

Propositionen inleds med en redovisning av ädellövskogens utveckling och nuvarande omfattning i Sverige. Bl. a. anføres att beståndsbildande skog av s. k. ädla lövträd, nämligen alm, ask, avenbok, bok, ek, lind och lönn, finns på endast 0,5 % av skogsmarksarealen. dvs. 110 000 ha. Vidare erinras om de åtgärder som vidtagits från statsmakternas sida för att motverka minskningen av bokskogsarealen. År 1974 beslutade riksdagen sålunda om lagstiftning till skydd för bokskogen, den s. k. bokskogslagen (prop. 1974: 73, JoU 1974: 18). I anslutning till 1979 års beslut om skogspolitiken fick naturvårdsverket och skogsstyrelsen i uppdrag att utforma förslag om skydd för andra värdefulla lövskogar än bokskogen. Förslagen, som redovisas i sammanfattning på s. 22–23 i propositionen, har remissbehandlats.

Jordbruksministern anför för sin del att ädellövskogen, vari inbegripes också hagmarker med ädla lövträd, är en karakteristisk och värdefull del av det svenska landskapet. Ädellövskogarna erbjuder stora skönhetsupplevelser och de har stor betydelse för friluftslivet. Ädellövskogen är vår artrikaste skogstyp och är av stort intresse från kulturhistorisk synpunkt. Också från rent skogliga synpunkter måste ädellövskogen betraktas som en viktig naturresurs med värdefulla egenskaper. Enligt jordbruksministern talar följaktligen flera skäl för att ädellövskogen bevaras för framtiden. Från allmän synpunkt är det angeläget att bevara ädellövskog i en omfattning som i huvudsak motsvarar nuvarande areal.

I propositionen föreslås att skyddet för ädellövskogen tas upp i en

särskild lag som ersätter bokskogslagen. Mot bakgrund av ställningstagandet att den totala ädellövskogsarealen inte får minskas i nämnvärd grad, bör i den nya lagen föreskrivas att det i bestånd med ädellövskog inte får vidtas åtgärder som innebär att skogens egenskap av ädellövskog förloras. Därigenom förhindras att en ädellövskog omförs till en skog med andra trädslag eller att marken tas i anspråk för annat ändamål. Denna huvudregel bör enligt jordbruksministern inte gälla undantagslöst bl. a. med hänsyn till att det kan finnas enstaka ädellövskogar av mindre intresse från naturvårdssynpunkt. För att bevara ädellövskogen för framtiden är det vidare inte alltid nödvändigt att det efter slutavverkning anläggs ny ädellövskog på just den mark som avverkats. Det kanske finns lämpligare mark härför på annat ställe på en brukningsenhet. Undantag skall således kunna medges, när det finns särskilda skäl. Frågor om undantag är naturvårdsfrågor som föreslås prövade av länsstyrelsen. Ett medgivande om undantag skall kunna förenas med villkor om att ny ädellövskog skall anläggas på ett annat ställe inom en brukningsenhet än själva avverkningsområdet.

Det är enligt propositionen angeläget att länsstyrelsen vid bedömningen av dispensfrågor gör planmässiga överväganden. Som underlag för prövningen bör länsstyrelsernas naturvårdsinventeringar och de översiktliga skogsinventeringar som görs av skogsvårdsstyrelserna kunna utnyttjas.

En utgångspunkt vid utformningen av den nya lagen är att det är genom ett rationellt ädellövskogsbruk som huvuddelen av ädellövskogen skall bevaras. Detta får betydelse i olika hänseenden. Bl. a. avses skogsvårdslagstiftningen tillämpas i fråga om ädellövskogens vård och skötsel i den mån särskilda föreskrifter inte har meddelats i den nya lagen. Sådana föreskrifter behövs i fråga om slutavverkning och förnygring. Om en slutavverkning inte sker på rätt sätt kan nämligen förnygringsarbetet helt omöjliggöras eller i varje fall försvåras och fördröjas. De kunskaper som behövs för förnygringen av skilda slag av ädellövskogar kan rimligen inte krävas av varje berörd skogsägare. Sådana kunskaper finns hos skogsvårdsstyrelserna. Mot bakgrund härav föreskrivs i den nya lagen att slutavverkning i ett ädellövskogsbestånd inte får påbörjas innan skogsvårdsstyrelsen lämnat medgivande därtill. I samband med att sådant medgivande ges bör skogsvårdsstyrelsen regelmässigt föreskriva de åtgärder som behövs för skydd eller vård av skogen eller för att trygga återväxten. För sådana åtgärder avses statligt stöd kunna utgå.

Den förordade prövningen har till enda syfte att trygga en tillfredsställande återväxt av ädellövskog. Det innebär att medgivande alltid skall lämnas när en slutavverkning är tillåten enligt skogsvårdslagen. Detta är en konsekvens av principen att ädellövskogen bör bevaras genom ett aktivt ädellövskogsbruk. Av denna princip får vidare anses följa att det inte finns anledning att i den nya lagen – i motsats till vad som skett i fråga om bokskogslagen – föra in bestämmelser som ger stöd för så ingripande åtgärder i naturvårdens intresse att ett rationellt ädellövskogsbruk avse-

vårt försvaras. Behov av ett så starkt skydd från naturvårdssynpunkt kan antas uppkomma bara i undantagsfall och då främst för att tillgodose vetenskapliga intressen. För dessa fall är det enligt jordbruksministrernas mening naturligt – såsom också skett i fråga om särskilt skyddsvärd bokskog – att tillämpa naturvårdslagen.

Av propositionen framgår vidare att det inte kommer att finnas möjligheter att med stöd av ädellövskogslagen särskilt föreskriva att en hagmark skall betas eller röjas. Om det från naturvårds- eller kulturminnesvårdssynpunkt är angeläget att motverka att en hagmark genom igenväxning övergår till skogsmark finns möjligheten att söka träffa en överenskomst mellan naturvårdsmyndigheten och markägaren, eventuellt kombinerad med visst statligt stöd till kostnaderna för bete eller röjning. Om det är särskilt angeläget att bevara en hagmark kan också naturvårdslagen användas.

I enlighet med de principiella ställningstaganden som riksdagen gjorde med anledning av propositionen med förslag till lag om bevarande av bokskog, m. m. gäller att en markägare inte är berättigad till ersättning av staten, om han vägras att omföra en ädellövskog till barrskog eller att avveckla en ädellövskog för att kunna använda marken till annat ändamål än skogsbruk. Frågan om ersättning för intrång i pågående markanvändning kan aktualiseras först när föreskrifterna är så ingripande att de hindrar ett fortsatt ädellövskogsbruk. Som nyss har anförts skall den nya lagen inte ge stöd för så ingripande beslut. Den behöver därför inte innehålla några bestämmelser om ersättning för sådant intrång.

För närmare information om lagens tillämpningsområde m. m. hänvisar utskottet till redogörelsen på s. 9 f. i propositionen och till specialmotiveringen, ävensom till regeringsprotokollet den 15 december 1983 (s. 60).

I motion 1820 (m) anförts att det inte finns något behov av en speciallagstiftning av det slag som föreslås i propositionen. Motionärerna pekar på vissa negativa erfarenheter av bokskogslagens tillämpning. Enligt dem kommer den föreslagna nya lagen att leda till liknande resultat för ädellövskogsbruket. Det kan visserligen finnas motiv för samhället att skapa möjligheter till ingripande om uppenbara naturvärden står på spel. Beträffande ädellövskogen är det dock enligt motionen fullt tillräckligt med en komplettering av skogsvårdslagen och en tillämpning av samrådsförfarandet i naturvårdslagen i vissa fall. Slutligen anförts i motionen att det är oacceptabelt att markägare, utan ersättning från det allmänna, skall kunna hindras att välja en lönsammare driftinriktning i sitt skogsbruk. Förslag om ersättningsregler bör enligt motionen utarbetas av regeringen.

Enligt motion 1856 (fp) bör länsstyrelsernas övergripande ansvar för markanvändnings- och planfrågor motivera att endast länsstyrelserna svarar för lagens tillämpning i samband med tillstånds- och dispensgivning m. m. Motionären föreslår därför att lagförslaget ändras på så sätt att

länsstyrelsen blir behörig myndighet även i de ärenden där enligt regeringsförslaget skogsvårdsstyrelsen skulle ansvara för lagens tillämpning.

Utskottet instämmer i vad jordbruksministern anför om ädellövskogarnas stora värde för bl. a. naturvärden och friluftslivet. Som i propositionen anförts måste ädellövskogen också från rent skoglig synpunkt betraktas som en viktig naturresurs med värdefulla egenskaper. Det är enligt utskottets mening angeläget att ädellövskogen bevaras i en omfattning som i huvudsak motsvarar nuvarande areal och att förutsättningar skapas för ett fortsatt rationellt ädellövskogsbruk. De i propositionen framlagda förslagen är väl ägnade att tillgodose detta syfte, och utskottet tillstyrker i allt väsentligt den föreslagna lagstiftningen om ädellövskogen. Det anförda innebär att utskottet avstyrker det i motion 1820 framförda avslagsyrkandet på propositionen. I konsekvens härmed avstyrker utskottet också yrkandena att bokskogslagen upphävs och att regler om skydd för ädellövskogen införs i skogsvårdslagen (yrk. 2 och 3). Vad beträffar principerna om ersättning till markägare, som berörs i yrkande 4, delar utskottet jordbruksministerns bedömning att frågan om ersättning för intrång i pågående markanvändning i princip inte aktualiseras när föreskrifter utfärdas med stöd av den nya lagen i syfte att trygga ett fortsatt ädellövskogsbruk. Som i propositionen anförts överensstämmer detta med de av riksdagen gjorda ställningstagandena i samband med bokskogslagstiftningen, enligt vilka staten ej blir ersättningskyldig när tillstånd vägras att avverka en bokskog för annan markanvändning. Utskottet avstyrker således även yrkande 4 i motion 1820.

Utskottet har vidare ej funnit att de i motion 1856 framförda synpunkterna utgör anledning att, med avvikelse från det i propositionen föreslagna systemet, lägga beslutanderätten m. m. uteslutande på länsstyrelserna. De kunskaper som behövs för att utfärda föreskrifter om avverkning och förnyring av ädellövskogen kommer i första hand att finnas hos skogsvårdsstyrelserna. I sammanhanget bör nämnas att skogsstyrelsen bedriver en kursverksamhet för skogsvårdsstyrelsernas personal m. fl. med inriktning på såväl allmän flora- och faunavård som ädellövskogens skötsel och vård. De allmänna intressen som länsstyrelsen har att företräda, bl. a. naturvärden, tillgodoses dels genom att länsstyrelsen enligt förslaget blir beslutsmyndighet i dispensfrågor, dels genom det av regeringen äsyftade samarbetet mellan länsstyrelse och skogsvårdsstyrelse, något som närmare utvecklas i specialmotiveringen till 5 § (s. 16–17). Med det anförda avstyrker utskottet även motion 1856.

Beträffande den redaktionella utformningen av lagförslaget förordar utskottet en jämkning av 5 § lagförslaget så till vida att andra och tredje styckena sammanförs till ett stycke. Härigenom framgår med större klarhet att meningen i lagförslaget tredje stycke syftar på sådan anläggning av ny ädellövskog som föreskrivs av länsstyrelsen i samband med ett dispensbeslut enligt andra stycket.

Utskottet tillstyrker vidare de i propositionen (s. 11 f.) förordade riktlinjerna för statligt stöd till skötseln av ädellövskog. Dessa innebär i korthet att statsbidrag skall kunna lämnas med högst 80% av kostnaderna för fullständiga återväxtåtgärder och med högst 60% till röjning av ädellövskog. Statliga medel avses också kunna utgå till vård av hagmarker och ädla lövträd. Vidare bör s. k. utsyning, rådgivning samt viss planläggning som utförs av skogsvårdsstyrelserna kunna vara för skogsägaren kostnadsfria åtgärder. Det kan tilläggas att förslaget om högsta bidragsprocent innebär en förbättring för skogsbruket i förhållande till vad som f. n. gäller beträffande bidrag till föryngring och vård av bokskog.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *lagstiftning om ädellövskog m. m.*
att riksdagen med avslag på motion 1983/84: 1820 yrkande 1 i förevarande del och yrkandena 2 och 3 samt motion 1983/84: 1856
dels antar förslaget till ädellövskogslag med den ändringen att 5 § lagförslaget erhåller följande som *Utskottets förslag* betecknade lydelse:

Regeringens förslag

I bestånd som avses i 3 § får inte vidtas åtgärder som innebär att beståndets egenskap av ädellövskog förloras. Efter slutavverkning i skogsbestånd skall ny ädellövskog anläggas på området.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen medge undantag från första stycket. I samband med medgivande av undantag får länsstyrelsen föreskriva att ny ädellövskog anläggs på annat ställe inom en brukningsenhet.

För anläggning av ny ädellövskog gäller 7 § andra-fjärde styckena.

Utskottets förslag

5 §

I bestånd som avses i 3 § får inte vidtas åtgärder som innebär att beståndets egenskap av ädellövskog förloras. Efter slutavverkning i skogsbestånd skall ny ädellövskog anläggas på området.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen medge undantag från första stycket. I samband med medgivande av undantag får länsstyrelsen föreskriva att ny ädellövskog anläggs på annat ställe inom en brukningsenhet. *För anläggning av ny ädellövskog gäller 7 § andra-fjärde styckena.*

dels antar förslaget till lag om ändring i naturvårdslagen (1964: 822).

2. beträffande *statligt stöd till ädellövskogsbruket*
att riksdagen med avslag på motion 1983/84: 1820 yrkande 1 i förevarande del godkänner de i propositionen förordade riktlinjerna för statligt stöd till skötsel av ädellövskog,

3. beträffande *ersättning till markägare m. m.*
att riksdagen avslår motion 1983/84: 1820 yrkande 4.

Stockholm den 21 februari 1984

På jordbruksutskottets vägnar

HÅKAN STRÖMBERG

Närvarande: Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Grethe Lundblad (s), Ove Karlsson (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jan Fransson (s), John Andersson (vpk), Åke Selberg (s), Lennart Burnander (c), Ingvar Eriksson (m) och Lars Ernestam (fp).

Reservation

Arne Andersson i Ljung, Hans Wachtmeister, Sven Eric Lorentzon och Ingvar Eriksson (alla m) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt som på s. 7 börjar med "Utskottet instämmer" samt utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del framhålla att ädellövskogen är en viktig naturresurs och ett omistligt inslag i det svenska landskapet. Grundläggande för att bevara denna tillgång är ett aktivt och rationellt ädellövskogsbruk. För detta krävs en god efterfrågan på virke från de ädla lövträden, en acceptabel lönsamhet och goda kunskaper i lövskogsskötsel.

Det finns vägande skäl för att samhället ger ekonomiskt stöd till vissa åtgärder vid ädellövskogsskötsel, t. ex. vid beståndsanläggning och röjning samt för en aktiv skötselrådgivning.

Enligt utskottets mening finns emellertid inget behov av en speciallagstiftning av det slag som föreslås i propositionen. Erfarenheterna av bokskogslagens tillämpning har visat att en detaljreglering av lövskogsbruket leder till en stelbent och byråkratisk handläggning och minskat ansvar för markägaren, vilket i sin tur ger minskad motivation för en aktiv skogsskötsel. I likhet med vad som anförts i motion 1820 anser utskottet det f. ö. oacceptabelt att en viss kategori markägare skall kunna hindras att välja en lönsammare driftinriktning i skogsbruket utan möjlighet till ersättning från det allmänna. Utskottet kan således inte godta den i propositionen redovisade inställningen att t. ex. en övergång till annan virkesproduktion skulle utgöra en ändring i pågående markanvändning som staten kostnadsfritt kan förhindra.

I den mån uppenbara naturvärden står på spel kan det visserligen finnas motiv för samhället att ingripa med olika former av restriktioner. I sådana fall ger naturvårdslagstiftningen möjligheter såväl att bevara skyddsvärd lövskog som att ersätta vederbörande markägare för det aktuella intrånget.

Beträffande bevarande av ädellövskog i övriga fall är det enligt utskottets mening tillräckligt att skogsvårdslagen kompletteras med regler om skötsel av ädellövskog och att i vissa fall ett samrådsförfarande enligt naturvårdslagen tillämpas. Sådana skötselregler bör utformas med utgångspunkt i att ett rationellt skogsbruk främjas och att den enskilde i princip har frihet att välja driftinriktning i skogsbruket. I den mån starka naturvårdsintressen påkallar restriktioner i lövskogsbruket skall frågor om skyddsåtgärder och om intrångsersättning i första hand bedömas enligt naturvårdslagen.

Mot angivna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen, delvis med bifall till motion 1820, avslår de i propositionen framlagda förslagen och uppdrar åt regeringen att framlägga förslag om komplettering av skogsvårdslagen i de hänseenden utskottet angett och om upphävande av bokskogslagen. Vidare bör förslag om ersättning till markägare framläggas enligt de riktlinjer utskottet angett.

I enlighet med utskottets ställningstagande till propositionen avstyrks motion 1856.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. *beträffande lagstiftning om ädellövskog m. m.*
att riksdagen med anledning av motion 1983/84: 1820 yrkande 1 i förevarande del och yrkandena 2 och 3 samt med avslag på motion 1983/84: 1856
dels avslår de i propositionen framlagda lagförslagen,
dels hos regeringen hemställer om förslag om ändring i skogsvårdslagen, m. m. enligt vad utskottet anført.
2. *beträffande statligt stöd till ädellövskogsbruket*
att riksdagen med anledning av motion 1983/84: 1820 yrkande 1 i förevarande del avslår regeringens förslag om riktlinjer för statligt stöd till skötsel av ädellövskog.
3. *beträffande ersättning till markägare m. m.*
att riksdagen med anledning av motion 1983/84: 1820 yrkande 4 hos regeringen hemställer om förslag till lagstiftning enligt vad utskottet anført.